

Kresna noč na Kôbanskem

VRAŽE IN SKRIVNOSTI OBMEJNIH PLANIN.

Ko dolinsko polje ob rdečici makovih lic bujno valovi že v najlepšem klasju ter oznanja »čas okoli kresa«, takrat se skromnim kobanskim njivcam ne obeta še nič prida. Če ne bi ob takih večerih kresnice čarobno ob letavale daljnih planinskih naselbin, bi komaj slutili, da se bliža skrivnostna — kresna noč . . .

Težke življenjske skrbi tlačijo zapuščenega hribovca, da bolj kot marsikje veruje v tajnosti kresne noči, ko »ptički pojó in — cekini cvetó . . .« Pa še marsikaj več pričakujejo nekateri od »Janževga kresa«, kot ga ime nujajo.

Gospodinja že dan pred praznikom sv. Janeza Krstnika (24. junija) pripravi moko za peko. Drugo jutro vsta ne pred solničnim vzhodom in hiti v gozd k izvirku, do katerega se ne sliši cerkveni zvon, ki poje kresno jutranjico. Tam si zajame vode in jo ponese domov, da zamesi testo. Nakipnilo bo brez kvasa. To testo nadomešča kvas in ga vse leto ne bo zmanjkalo.

Ko dekla na kresni dan zjutraj ne se prvič drva k ognjišču in si jih naloži, kolikor se da nesti, jih spotoma prešteva. Če je drva zadela ravno na pare, se bo prav gotovo še letos omožila, če pa ne, pa naj ob drugem kresu vnovič poizkusi srečo.

Trem rastočim česnom obrezava jo na kresni večer biljke. Ko obreže fant prvega, si misli v e s e l j e, pri drugem žalost, pri tretjem m o d r o s t. Ponoči bode česnovno zelenje zopet pogrnalo. Iz katerega česna zraste najvišje, tista želja se bo fantu v bodočem letu sigurno izpolnila.

Kdor hoče odkriti življenjske skrivnosti za bodočnost, mora zasadiť v kresni noči koprivo. V katero smer se v kresni noči obrne njen vrh, tja ga bo vodila življenja pot. Če se povesi, mu je usojena še tisto leto — hladna zemlja. Če se obrne drugam, ga sreča čaka le v tujini.

Na kresni večer, ko že odhaja družina k počitku, položi deklo na mizo

hleb kruha in nož, zraven pa križ in blagoslovljeno vodo. Nato pometa hišo, a paziti mora, da prične pri vratih in vleče smeti k mizi. Takrat ne sme dvigniti pogleda od tal, dokler ne zadene z metlo ob rob mize. Ako takoj pogleda pod mizo in vidi, da čepi tam moški, se bo še to leto omožila. Tudi fant lahko zve, ali je pod mizo že pripravljena zanj žena, to pa seveda le, če se je prej naučil spretno sukati metlo.

Kdor se boji kač, ki se plazijo med borovničevjem in robidovjem, mora na kresni večer z Blažovo svečo trikrat potegniti okoli svojih nog, trupa in glave ter pri tem izgovarjati prav razločno, zbrano in pobožno: »Bog daj, da me ne bi pikale kače!« Ako je pravilno ravnal, je vse leto varen pred kačami.

Ako na kresni večer grmi, lezi na tla, kjerkoli si, in se na vso moč valjaj po tleh. Vse leto te ne bo grizlo in ščipalo v trebuhu.

Dekle, ki je željno ženitve, mora na kresno noč trikrat bežati okoli kozolca. Potem se ji prikaže bodoči ženin. A čujte, kaj se je nekoč zgodilo — in premislite, predno greste na poizvedovanja okoli kozolca!

Dekle, radovedno, kakšen mož ji je namenjen, je šlo na kresni večer h kozolcu na ogledi. Ko tretjič pri teče naokoli, se ji prikaže brhek fant v zelenih nogavicah. Čez leto dni jo pride res snubit. Vzela sta se in imela tri otroke. Mož je bil čudaški in je imel navado, da svoje čepice ni odložil niti ponoči. Nekoč pa poprosi ženo, naj mu poišče uši na glavi. Iskala je in v lasih zadela na nekaj trdega. Bil je — rog. Ženo je prevzela groza. Pograbila je otroke, da bi z njimi zbežala od moža-vraga. A mož ji iztrga prvega otroka, drugega pa pretrga na dvoje in vrže ženi polovico, tretjega prepusti ženi. Z divjo silo popade nato svoj delež — pol drugega otroka in izgine. Nič več se ni vrnil.

Skrivnosti kresne noči . . .

Mariborsko gledališče

Sreda, 24. junija ob 20. uri »XYZ«, ab. B+C. Povišane dramske cene. Gostovanje članov Nar. kazališta v Zagrebu. Četrtek, 25. junija ob 20. uri »XYZ«, ab. A+C. Povišane dramske cene. Gostovanje članov Nar. kazališta v Zagrebu. Zadnja predstava v sezoni.

Zaključna predstava letošnje sezone bo v četrtek, 25. t. m. Uprizorila se bo zelo zabavna in duhovita Klabundova komedija »XYZ«, s katero bodo gostovali odlični umetniki »Narodnega kazališta« v Zagrebu. Sodelujejo gg. Božena Kraljeva, Dubravko Dujšin, Mato Grković in Josip Pukšec. Na to gostovanje članov brezdvomno najboljša drame v Jugoslaviji prav posebno opozarjamo in naj nihče ne zamudi zelo redke prilike resničnega umetniškega užitka. Ker vlada za gostovanje veliko zanimanje, priporočamo čim prejšnje rezerviranje vstopnic v predprodaji.

Po nedeljskih srednješolskih plavalnih tekmah

Če pogledamo na razvoj mariborskega plavalnega sporta od otvoritve kopališča na otoku pa do danes, moremo ugotoviti dejstvo, da se tudi v tem sportu najbolj in z največjo resnostjo udeležuje dijaštvo. Zato so bile tudi nedeljske dijaške plavalne tekme važen dogodek.

Loebicke je nekoč zapisal: Smučanje, plavanje, telovadba so tri združena pota do popolnosti. To je eksaktna teorija, ki se vsak dan znova potrjuje. Na Poljskem le obvezno, da se vsak državljani parkrat na leto okoplje. In pri nas, Bože mili, vidiš ljudi, ki cela desetletja niso imeli razen rok in nosa ničesar v vodi. Z novim kopališčem se je pri nas odpomoglo le imovitejšim slojem. Ljudskega kopališča, kakor je bilo projektirano, ni, ker se je

z visokimi taksami zgradila pot proletarijatu in srednjim slojem. O tem je vsaka nadaljna debata neumestna. Vendar pa bi se sedaj, ko ima mladina čas, da si po raznih izpitih in maturah nabere življenjskega soka, moralo dati prilike onim, ki ne morejo na Rivijero ali v letovišča, da si vsaj tu na solncu in v vodi opomorejo. Ko se je otvarjalo lani kopališče, je bil na slavlouku napis: Ljudstvu v korist, občini v čast. To v premislek merodainim činiteljem.

Naši fantje so v nedeljo pokazali, kaj znajo. Seveda je res, da doseženi časi niso še tako blizu mednarodnim, toda videli smo, da imamo kader mladine, iz katerega se bodo v najkrajšem času rekrutirali plavači, ki nam bodo le v čast. Kdor je gledal tekmo, se je moral otresti vseh predsodkov zoper mladinski sport. Lepa, zagorela telesa, napetost v pričakovanju starta, iztegnjen skok in nato peklenski tempo do kraja, vse v nesebičnem tovariškem tekmovanju, to je moralo vsakogar navdušiti. Kako so se jim iskriše oči, s kakim navdušenjem so delali vse! Pokazali so, kaj znajo, in dokazali, kako je neopravičeno nerganje mnogih črnogledov, ki samo posedajo po zatohlih sobah in vzdihujejo o pokvarjenosti povojne generacije.

Majhen otok v velikem oceanu.

Ime mu je Palmira, ne igra velike vloge v velikih svetovnih dogodkih in ne upliva na gospodarsko strukturo. Vendar pa veže civilizirani zapad z divjim vzhodom. Takšen otok je v gospodinjstvu toaletno milo. Ne upliva na naš gospodarski položaj, vendar pa je važen činitelj našega zdravja. Kakor je velika razlika med različnimi oceanskimi otoki, je tudi velika razlika med toaletnimi mili. Ni morda samo slučaj, da se toaletno milo najboljših lastnosti imee — PALMIRA. —

Mariborski in dneoni drobiž

Poljski pevci v Mariboru

Z včerajšnjim popoldanskim ljubljanskim brzovlakom so dospeli v Maribor pevci krakovskega pevskega zbora »Echo«, katerim so priredili naši matičarji na Glavnem kolodvoru lep in pristrčen sprejem. Došle goste je pozdravil v imenu mariborske Glasbene Matice predsednik pevskega zbora g. Arnuš, v imenu pripravjalnega odbora Poljsko-jugoslovenske lige pa njegov predsednik profesor dr. Crnek. Obema govornikoma se je zahvalil v blagglasni mehki poljščini predsednik g. Borowizski, ki je naglasil potrebo ožjega spoznavanja med Poljaki in Jugoslavani ter skupnega dela pri ustvarjanju vseslovanskih kulturnih dobrin.

Po sprejemu so se odpeljali poljski gostje z mestnim avtobusom na Mariborski otok, kjer so se odpočili in pripravili za koncert, ki so ga priredili zvečer v Narodnem gledališču. Kljub neugodnemu letnemu času je bilo gledališče dokaj dobro zasedeno. Publika je pozorno sledila ubranemu petju Poljakov ter jim ponovno navdušeno izražala svoje zadovoljstvo pri posameznih točkah.

Po koncertu je priredila mariborska Glasbena Matica poljskim gostom priateljski banket v dvorani hotela »Orel«. Banketa so se udeležili poleg predstavnikov oblasti in matičarjev tudi številni Mariborčani, ki so napolnili prostrane prostore. Na banketu so pozdravili došle goste poveljnik mesta general Pavlovič, magistratni svetnik Rodošek, predsednik mariborske Glasbene Matice, ravnatelj dr. Tomišek, predsednik pevskega zbora matičarjev g. Arnuš in predsednik pripravjalnega odbora Poljsko-jugoslovenske lige, profesor dr. Crnek.

V imenu Poljakov sta se zahvalila za prisrčen sprejem predsednik društva Borowiejski in dirigent Boleslav Walek-Walewski. Med banketom in vse do odhoda dragih gostov sta izmenoma prepevala mešani zbor mariborske Glasbene Matice in poljski pevci. Ob zaključku lepega večera sta nato še skupno zapela oba zbora pod vodstvom dirigenta profesorja Mirka Zajčeveo bojevito koračnico »U boji!«, nakar so poljski gosti le preneglo moralj odpotovati z dunajskim brzovlakom proti domovini, prežeti najlepših vtisov iz naše velike domovine.

Sokolstvo na župni zlet v Maribor!

Na sokolskem letnem telovadišču v Mariboru je živahno vrvenje. Delavci dvigajo stebre za pomožno električno razsvetlavo in postavljajo šotore, Sokoli in Sokolice pripravljajo gradivo za okrašenje povečanega telovadišča in napravljajo razne napise. Odbori društev prirejajo seje, določajo odseke, reditelje itd., da bode vse gladko poslovalo. Po šolah se pripravljajo postelje za brezplačna prenočišča, ločena po spolu za člane, članice in naraščaj. Po vsem mestu so nalepljeni lepaki, ki naznanjajo, da se bode 10. župni zlet obhajal kaj slovesno.

V nedeljo dne 28. junija bode ob 15. uri velik nastop vojaštva, ob pol 21. pa Sokolska akademija ob zvokih vojaške godbe na telovadišču. V ponedeljek dne 29. jun. ob pol 11. povorka iz telovadišča, ob pol 12. stik na Trgu svobode, razvitje župnega prapora po banu g. dr. Marušiču, od 15. javna telovadba, potem velika narodna veselica.

V nedeljo dne 28. jun. bodo od 17. naprej pri vsakem vlaku do 23. pričakovali Sokolstvo pred glavnim kolodvorom činitelji stanovanjskega odseka. Vse že v nedeljo predpoldne v Maribor došlo Sokolstvo se naj zbere ob 18. pred glavnim kolodvorom, da jih bodo vodili na prenočišča. Vožnja z vlaki znižana za polovico. Prijave za prenočišča na naslov: »Sokolska župa, Maribor, N.rodni dom« do vštetege 26. jun. Zdravo!

V ČETRTEK 25. JUNIJA OB 18.30

NASTOP SAVEZNE PREDNJAŠKE ŠOLE
NA PROSTORU I.S.S.K. MARIBOR

Na državnem ženskem učiteljišču v Mariboru

se je vršil ustni učiteljski diplomski izpit (matura) od 15. do 23. junija pod predstvom direktorja Jovana D. Jovanovića iz Beograda. Na izpitu je bilo šestdeset kandidatini, od katerih so napravile izpit štiri odlično, druge pa prav dobro in dobro; štiri kandidatinije imajo ponavljalni izpit v septembru. Za celo leto ni pala nobena. Odlični uspehi imajo gospodične: Heric Teja, Horvat Antonija, Kramer Ema in Stegu Jožica. Razen teh so napravile izpit še sledeče gospodične: Adamič Marija, Auernik Leonida, Bajec Ivanka, Bibič Marija, Bobič Verena, Berglez Marjanca, Cejan Nada, Celcer Marija, Čede Amalija, Čepe Marija, Čremožnik Marija, Eichkitz Greta, Faninger Jelisava, Germek Zofija, Grobin Karolina, Grundner Franja, Gustinčič Marija, Hvalec Jožica, Inkret Erika, Janežič Zora, Jenčič Valerija, Jenčič Vida, Jug Marija, Kobal Pavla, Lah Antonija, Lah Danica, Matoh Terezija, Mažera Friderika, Merkuš Alice, Nest Ljudmila, Novak Tatjana, Oblesčak Zora, Obranc Anica, Ornik Franja, Pavlin Pavla, Pinterič Danica, Pipan Mira, Potisk Jožica, Purkelje Emilija, Rep Alojzija, Rudež Bronislava, Schwarz Avgusta, Skasa Sighilda, Streljin Franja, Štancer Jožica, Šusteršič Justina, Terčak Veronika, Zajec Marija, Zidarič Danica, Zorčič Marija, Žitnik Ela, Žoher Avgusta. Na vsak način prav lep uspeh. Gospodičnam abiturijentinjam čestitamo in jim želimo lepih uspehov v njihovem bodočem delovanju med narodom!

Višji tečajni izpiti (matura) na klasični gimnaziji v Mariboru

je končala 22. tm. Predsedoval je inspektor ministrstva prosvete, g. Ilija Lalevič. Kandidatov je bilo 50, to je vsi dijaki obeh letošnjih osmih razredov (49) in eden privatist. Za eno leto sta bila zavrjnena dva kandidata, za 3 mesece 2 ponovitvijo enega predmeta trije. Ostali so bili spoznani zreli in sicer: Bežjak Anton, Fajdiga Alojz, Gulin Pavel, Holnjec Milivoj, Jazbinšek Josip, Jurca Ciril, Kolenc Ivan, Pušar Štefan, Nežič Karla, Osterc Stanko, Pipuš Milena, Potokar Ferdo, Poznik Marijan, Priveršek Anton, Razlag Bronislava, Savost Hilda, Schwaiger Hilda, Sedej Anton, Sekolec Karl, Stucin Joža, Sušnik Kornelij, Verstovšek Ciril, Zoichter Ivan, Duh Franc, Gomboc Franc, Jeler Karl, Klemenčič Anton, Kocuvan Vasilko, Kos Franc, Koschak Edgar, Kramer Dragan, Mačar Vladimir, Matković Josip, Müssnig Viktor, Ornik Friderik, Petančič Martin, Predikaka Maks, Sinko Jožef, Sunčič Viktor, Tomišek Franc, Urbič Rudolf, Vogrinc Stanko, Vrhovec Alojz, Zolnik Alojz, Voglar Bogumil.

Brezobziren kolesar.

Na znanem klanec pred Kamnico tik mestne meje, nazvanem »Monte bello«, se je včeraj popoldne zaletel neki še neizsledeni kolesar v 77-letnega vpkoljenega strojevodjo Ludvika Wegesserja stanujočega v Wildenrainerjevi ulici 11 ter ga vrgel ob tla. Imenovani je pri padcu zadobil več težjih poškodb na glavi. V ambulanci reševalne postaje so mu nudili prvo pomoč, nakar so ga na lastno željo odpremili v domačo oskrbo. Brezobzira kolesar jo je prav nešportno odkuril s kraja nezgode.

»Pobuna« v javni bolnici.

Sinoči okrog 21. ure je v oddelku za venerično bolne ženske v tukajšnjih splošnih bolnicah izbruhnila »revolta«. Pacientke so se skregale in steple med seboj in ko so prihiteli usmiljenke, bolniški strežaji in zdravniki, so jih obkladale z najbolj prostaškimi psovkami, katere je čuti samo v beznicah ter navalile na nje, poskušajoč si pripraviti pot za pobeg, kar se je že parkrat zgodilo. — Ker besneče pacientke le niso hotele odnehati, so bili nadzorni organi bolnice prisiljeni zaprositi za intervencijo policije. Službojoči nadstražnik Srečko Pušnar je takoj prispele na pozorišče in ko je ugotovil dejanski položaj, je bil prisiljen, da je tri pacientke oddelka aretiral in odvedel v policijske zapore. — Ker so aretirane ženske še bolne, bodo sicer po zaslišanju zopet izročene v bolnico, vendar se bo nočna »revolta« obravnavala tudi še pred sodiščem.